

Dato

10. marts 2021

Sagsnummer

19.02.00-K07-1-21

Sagsbehandler

psonn

Beretning for Gribskov Arkiv 2020

Gribskov Arkiv er et offentligt arkiv, grundlagt og drevet i henhold til arkivlovens § 7, hvor alle har adgang. Arkivet er på én gang en selvstændig myndighed med egne vedtægter og en del af Gribskov Kommune. Organisatorisk er vi placeret i kommunens Center for Erhverv, Fritid og Kultur.

Arkivet ser sin rolle som kommunens hukommelse. Det kommer til udtryk på flere måder. Ifølge arkivloven er arkivets vigtigste opgave at indsamle og bevare den kommunale administrations arkivalier uanset medie, samt at stille dem til rådighed både for kommunens administration og for borgere, uanset om disse er lokalhistorisk interesserede privatpersoner eller arkivbrugere med et professionelt formål, fx forskere eller journalister.

Gribskov Arkiv indsamler også private arkivalier fra borgere, virksomheder og foreninger, hovedsageligt i form af dokumenter og fotografier. Især sidstnævnte kildegruppe er meget populær blandt arkivets brugere, fysisk besøgende som digitalt besøgende.

Samlet set har arkivet tre roller:

- **Myndighed**, der træffer afgørelser, fx om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier
- **Stabsfunktion**, der servicerer kommunens administration
- **Kulturinstitution**, der stiller arkivalier til rådighed for offentligheden og formidler den lokale historie

Generelt

Arkivet har mange faste driftsopgaver. Vi leder arkiveringen af kommunens it-systemer, ekspederer sager til kommunens administration og fører tilsyn med kommunens arkivdannelse og varetagelse af arkivmæssige hensyn. Dertil kommer arkivets betjening og vejledning af arkivbrugere, behandling af historiske forespørgsler, anmodninger om kopi af eksamensbeviser og sager om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier.

Personalemæssige ændringer

Helle Brendstrup fratrådte sin halvtidsstilling på arkivet i løbet af sommeren 2020. 1. december blev hun afløst af Dinah Kirknæs, der dog har andre opgaver end Helle, nemlig sagsbehandling

Personlig henvendelse

Græsted Stationsvej 8
3230 Græsted
Tlf: 72 49 99 45

Åbningstid

Mandag: 10-17
Tirs-ons-torsdag: 10-14
Fredag: kun telefonisk henvendelse

På nettet

www.gribskovarkiv.dk
e-mail: arkiv@gribskov.dk

og it-arkivering. Dinah arbejder halv tid på arkivet og halv tid i Center for Erhverv, Fritid og Kultur. Pernille Sonne færdiggjorde desuden sin lederuddannelse i oktober måned.

Arkivleder Pernille Sonne overtog 1. januar 2020 også ledelsen af BLIK – Græsted Bibliotek som et led i etableringen af et kulturelt samlingssted i Græsted. I den nedenstående omtale af arkivets årsværk er denne ændring ikke talt med, selvom det medfører færre arbejdstimer til arkivet.

Foruden ordinært ansatte har arkivet også haft en borger i virksomhedspraktik.

Brug af arkivet – nøgletal

Nedenstående skema giver nøgletal i 2020. Til sammenligning er tallene for 2019 indsat.

Type	Aktivitet	2020	2019
Sager	Afgangsbevis	25	37
	Adgang efter arkivloven	16	24
	Skriftlige forespørgsler	68	86
	Sager for forvaltningen	8	16
	Sager for andre	9	<i>Ikke opgjort</i>
	Fotoekspeditioner	28	<i>Ikke opgjort</i>
	Udstedte afleveringsbestemmelser		2
	Telefoniske henvendelser	178	221
Besøg	Ordinær åbningstid ¹	555 timer fordelt på 111 dage	690
	Fysiske besøgende	372	1.478
	Fysiske besøgende uden for arkivet (arrangementer)	160	2.192
	Følgere på Facebook pr. 31.12	1.623	1.257
Beholdning og registrering	Godkendte kommunale arkiveringsversioner i alt pr. 31.12 ²	30	21
	Genrejste kommunale systemer i alt pr. 31.12	28	12

¹ Den ordinære åbningstid dækker den tid, hvor arkivet har åbent, og hvor brugerne kan komme spontant. Derudover holder arkivet åbent efter aftale. Aftalt åbningstid er ikke medtaget i beretningen.

² Foruden arkiveringsversioner i Gribskov Arkiv har Rigsarkivet en række arkiveringsversioner fra Helsingør Kommune og Græsted-Gilleleje Kommune, der blev produceret før etableringen af Gribskov Arkiv som § 7-arkiv i 2012.

Type	Aktivitet	2020	2019
	Gigabytes i alt pr. 31.12	2497,56	1.148,93
	Ordrede hylde meter i alt pr. 31.12	1.375	1.373
	Nyskannede billeder	466	2.229
Personale	Ordinære årsværk	3,25 ³	3,25
	Årsværk i flex- og seniorordning	0	0
	Årsværk i praktikordning	0,1	0,2

Frivillige og medlemskaber

Arkivet har cirka 15 frivillige, der året igennem bidrager på forskellig vis. Det er især registrering af private arkivalier, skanning af billeder, billedaftener og byvandring samt praktiske opgaver, de frivillige varetager. I 2020 har de frivillige ikke haft mulighed for at komme særlig meget på arkivet, der har været lukket en stor del af året. Til gengæld har de samlet set bidraget med uhyre mange timer hjemmefra, hvor især antallet af offentliggjorte fotografier på arkiv.dk er vokset med flere tusind. Det er af tekniske årsager ikke muligt at lave statistik over antallet af fotos, der er offentliggjort i 2020, men det anslås at være mere end 30.000, hvoraf langt størstedelen er gennemgået ét for ét og kontrolleret for følsomme personoplysninger.

Arkivet er medlem af følgende netværk og organisationer:

- Det nordsjællandske arkivnetværk
- Organisationen Danske Arkiver (ODA)
- Netværk for Elektronisk Arkivering (NEA)
- Landsforeningen til bevaring af Foto og Film (LFF)
- Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
- ERFA-gruppen for Starbas-arkiver

og deltager i relevante, faglige sammenhænge især med andre arkiver, herunder Rigsarkivet.

Lukning, flytning, ombygning – genåbning og nedlukning

I forbindelse med budgetforliget for 2020 besluttede Gribskov Byråd at etablere et kulturelt samlingssted i Græsted. Det indebærer blandt andet, at Gribskov Arkiv skulle afgive dele af sine lokaler til Frivilligcenter Græsted og derfor i 2020 gennemførte en stor flytning, ombygning og nyindretning. Derfor lukkede arkivet 1. marts, hvorefter det omfattende arbejde gik i gang. 13. marts trådte den første af flere nedlukninger og andre restriktioner i forbindelse med bekæmpelse af corona-pandemien i kraft. Arkivets personale blev som andre offentligt ansatte sendt hjem for at arbejde. Det vanskeliggjorde flytteprocessen, idet personalet ikke fik mulighed for at vejlede flyttefolkene løbende.

³ En deltidsstilling har været vakant en del af året – vakancen er ikke fratrukket opgørelsen i årsværk.

Ombygningen gav mulighed for at gentænke arkivets publikumsfunktioner og har medført en fin, ny læsesal. Hovedindgangen blev rykket fra barakbygningerne, som Frivilligcenteret overtog, og til Det gule Hus. Her er indrettet et vindfang af glas, og læsesalen har fået nye, intelligente lamper, der både giver bedre lys og sparer strøm. Læsesalen har plads til 11 gæster. Det er samme antal pladser, som arkivet havde før ombygningen, men til gengæld er bordene skiftet til en mindre model.

De lokalhistoriske, private arkivalier er flyttet fra nærmagasinet, der lå i de lokaler, hvor læsesalen nu er indrettet, til det store magasin, hvor de kommunale arkivalier allerede stod. Arkivets bibliotek er ligeledes flyttet fra selve arkivet og til et andet magasin. Begge magasiner ligger i gåafstand fra arkivet. Ekspedition til og fra magasin er stadig hurtig, men de frivillige har ikke længere mulighed for selvbetjening i lokalhistoriske arkivalier.

Flytteprocessen i hovedbygningen blev afsluttet i løbet af sommeren, hvor en del af coronarestriktionerne blev lempet, og arkivet genåbnede derfor den 17. august. 19. december måtte arkivet atter lukke på grund af nye corona-restriktioner.

Det kulturelle samlingssted er et samarbejde mellem Gribskov Arkiv, BLIK – Græsted Bibliotek, Frivilligcenter & Selvhjælp Græsted samt Gribskolen. 2020 skulle have været året, hvor samarbejdet for alvor foldede sig ud, men corona-situationen nødvendiggjorde nytænkning. I stedet for at begynde med en stor fællesspisning i foråret for borgerne i Græsted, udviklede samarbejdet i stedet en arbejdsform, der blev døbt ”Dryp”. Et Dryp er en lille indsats, der går på tværs af deltagerinstitutionerne. Arkivet deltog i et Dryp med Gribskolen og BLIK som omtalt under Formidling.

Indsamling

Arkivets bemandingssituation muliggør ikke en aktivt opsøgende indsamling af arkivalier af privat proveniens. Corona-pandemien forhindrede desuden særlige tiltag, og året har i høj grad været præget af den store opgave med at flytte arkivalier, møbler og andet løsøre og at genindrette arkivet. Årets indsamlingsinitiativ koncentrerede sig derfor om at få dokumentation om corona-krisen, foruden det tidligere nævnte Dryp. Blandt de indkomne arkivalier er coronadagbogsnotater fra flere skolars elever.

Arkivet tager fortsat imod private arkivalier, der afleveres løbende og nåede da også at tage imod flere små afleveringer.

Fra kommunen har vi blandt andet modtaget afgangsbeviser og andre arkivalier fra folkeskolerne foruden ni arkiveringsversioner.

Registrering

Vi registrerer fortsat kommunale arkivalier i arkivsystemet [Gribbas](#) (en del af www.starbas.net) for at dokumentere og øge arkivets viden om de kommunale arkivalier. Dermed udvides og forbedres vores mulighed for at vejlede og ekspedere til både forvaltningen og offentligheden. I takt med at registreringerne bliver mere og mere omfattende, kan enhver desuden orientere sig i samlingerne på nettet. Med tiden bliver det også muligt at bestille arkivalier til brug på arkivet eller i forvaltningen gennem Gribbas. Opgavens omfang og kompleksitet betyder, at arbejdet vil vare flere år endnu.

Formidling

Arkivets planer på formidlingsområdet for 2020 var fra begyndelsen begrænsede på grund af den store flytteeopgave. Planerne omfattede opslag på Facebook, artikler i Ugeposten og deltagelse på Græsted Veterantræf, foruden at fortsætte tilgængeliggørelse af fotografier og arkivregistreringer på arkiv.dk.

Corona-pandemien medførte aflysning af veterantræffet, og da Helle Brendstrup fratrådte sin stilling, måtte Facebook-opslag og avisartikler desværre nedprioriteres. Helle nåede dog at lancere arkivet på et nyt socialt medie: Instagram.

Arkivet deltog som nævnt ovenfor i et Dryp i regi af det kulturelle samlingssted i Græsted. Her arrangerede vi sammen med Gribskolen og BLIK et undervisningsforløb om fotografi for skolens valghold i billedkunst. I forløbet skulle eleverne både studere historiske billeder og selv tage nye billeder af deres egne omgivelser. De fik tips og feedback af en fotograf, og forløbet skulle have endt ud i en udstilling, som dog måtte aflyses på grund af fornyet corona-nedlukning. Eleverne afleverede deres fotos til arkivet.